

## **תבחינים להקצאת שעות תגבור למקצוע ביולוגיה בכיתות י' - יב' – תשע"ח**

במסגרת מדיניות המשרד לעודד למידה משמעותית בבתי הספר התיכוניים, משרד החינוך מקצה שעות לימוד לבתי ספר המגישים בקשה בהתאם לנהלים הנדרשים והעומדים בתנאים שיפורטו להלן. ההקצאה מיועדת לבתי ספר עיוניים המקיימים לימודי ביולוגיה לבגרות בהיקף של 5 יח"ל, בכיתות י'-י"ב, לפי תכנית הלימודים המאושרת על-ידי משרד החינוך. המשרד יקצה שעות לימוד לבתי ספר שונים העומדים בתנאים שיפורטו להלן. ההקצאה מיועדת ללימודים לבגרות במקצוע ביולוגיה, מעבר ללימודים המתקצבים לפי מודל שכו הלימוד בחטיבות העליונות.

**יובהר כי על בית הספר ללמד 3 ש"ש לכל יחידת לימוד.**

### **תנאי סף**

#### **1. בבית הספר מתקיימת מגמת ביולוגיה העונה על אחת משלוש האפשרויות הבאות:** **א. "בית ספר שבו נפתחה מגמת ביולוגיה חדשה" (להלן "מגמת ביולוגיה חדשה")**

בית ספר שבשנה הקודמת לשנה עברה מבוקשת ההקצבה, לא התקיימה בו מגמת ביולוגיה ואשר בשנה עברה מבוקשת ההקצבה תפתח בו מגמת ביולוגיה חדשה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בביולוגיה המאושרת על ידי משרד החינוך (לא היתה קיימת מגמת ביולוגיה בשנה"ל תשע"ז). בית ספר שבו מתקיימת מגמה חדשה יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתות ו' ו/או יא'. בבתי ספר אלו חייבים לעמוד בתנאי הסף הבאים:

- בבית הספר קיימת מעבדת ביולוגיה מצוידת כנדרש (כמפורסם באתר הפיקוח על הביולוגיה).  
[http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut\\_Pedagogit/Biology/TochnitLimudimMaasit/PilutMaabada/Maabada1.htm](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Biology/TochnitLimudimMaasit/PilutMaabada/Maabada1.htm)
- בבתי הספר קיים לבורנט על פי התקן.

#### **ב. "בית ספר בו קיימת מגמת ביולוגיה וותיקה" המתכוון להפעיל בתשע"ח את המיזם "ביוחקר ברשת". (להלן "מגמת ביולוגיה וותיקה ביוחקר ברשת")**

בית הספר שקיימת בו מגמת ביולוגיה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בביולוגיה, לפחות שנתיים. בית ספר שבו מתקיימת מגמה וותיקה מסוג זה, יוכל להגיש בקשה לתקצוב רק עבור כיתות יא' ו/או יב' שילמדו בתשע"ח לפי המיזם "ביוחקר ברשת". בבתי ספר אלו חייבים לעמוד בתנאי הסף הבאים:

- בבית הספר קיימת מעבדת ביולוגיה מצוידת כנדרש (כמפורסם באתר הפיקוח על הביולוגיה).  
[http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut\\_Pedagogit/Biology/TochnitLimudimMaasit/PilutMaabada/Maabada1.htm](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Biology/TochnitLimudimMaasit/PilutMaabada/Maabada1.htm)
- בתי ספר בהם קיימת תשתית של תקשורת (כולל אינטרנט) ואנשי תמיכה בתחום המחשבים המאפשרים ביצוע בחינה בע"פ באמצעות video conference
- בבתי הספר קיים לבורנט על פי התקן.

#### **ג. "בית ספר בו קיימת מגמת ביולוגיה וותיקה" (להלן "מגמת ביולוגיה וותיקה")**

בית הספר שקיימת בו מגמת ביולוגיה ברמה של 5 יח"ל ובהיקף של לפחות שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, לפי תכנית הלימודים לבגרות בביולוגיה, לפחות שנתיים. בית ספר שבו מתקיימת מגמה וותיקה יוכל להגיש בקשה לתקצוב עבור כיתות יא' ו/או יב' ובתנאי שמספר לומדי הביולוגיה בשכבת יא' גדל ב 30% בין השנים תשע"ז לתשע"ח.

### **2. מספר התלמידים:**

**א) "מגמת ביולוגיה חדשה" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות י' או יא' ילמדו לפחות 8 תלמידים.**

**ב) "מגמת ביולוגיה וותיקה" ו"מגמת ביולוגיה וותיקה ביוחקר ברשת" - בכל קבוצת תלמידים הלומדת בכיתות יא' ויב' ילמדו לפחות 12 תלמידים.**

**3. השכלה והכשרה של המורה:** המורה המלמד במגמה עברה מתבקשת ההקצבה בכיתות י'-יב' הוא בעל תואר ראשון לפחות בביולוגיה/מדעי החיים או חקלאות או ביוטכנולוגיה, ובעל תעודת הוראה בביולוגיה. **במקרים חריגים** בהם התואר או תעודת ההוראה של המורה אינם בביולוגיה/מדעי החיים או חקלאות או ביוטכנולוגיה, תוגש בקשה מנומקת בצירוף מסמכים, ליחידה המקצועית (מפמ"ר ביולוגיה) שתגיש המלצה מנומקת ותעבירה לאישור וועדת ההקצבות במטה. **כמו כן, במקרים חריגים** בהם המורה המלמד לומד לתעודת הוראה, ישלח במקביל להגשת

**מדינת ישראל**  
**משרד החינוך**  
**המזכירות הפדגוגית**

הבקשה לתקצוב, אישור לימודים מהמוסד המכשיר וגיליון ציונים עדכני ליחידה המקצועית (מפמ"ר ביולוגיה) שתגבש המלצה מנומקת ותעבירה לאישור וועדת ההקצבות במטה. כתובת מייל למשלוח [iritsa@education.gov.il](mailto:iritsa@education.gov.il)

**4. השתלמויות:** המורים המלמדים ביולוגיה במגמה בכיתות י"ב עברו השתלמות בהוראת הביולוגיה, שאושרה על ידי המפמ"ר לביולוגיה ובהיקף שלא יפחת מ-30 שעות, בשנתיים הקודמות לשנת הלימודים עבורה מבוקשת ההקצבה. בנוסף לאמור לעיל, במהלך השנה עבורה מתקבלת ההקצבה יעבור כל מורה המלמד בכיתה המתוקצבת השתלמות בהיקף של לפחות 30 שעות מטעם הפיקוח על הוראת הביולוגיה. במקרים חריגים, בהם המורה לא השתלם בשנתיים הקודמות לשנת הלימודים עבורה מבוקשת ההקצבה, תוגש בקשה מנומקת והתחייבות להשתלם במהלך תשע"ח בהשתלמות בהיקף של לפחות 60 שעות מטעם הפיקוח על הוראת הביולוגיה.

### **אופן החלוקה**

משרד החינוך יקצה את השעות לבתי ספר עיוניים העומדים בתנאי הסף האמורים לעיל, באופן הבא:

1. 40% מן השעות יחולקו לבתי הספר אשר בהם מתקיימת בכיתות י' ו/או י"א 'מגמת ביולוגיה חדשה' אשר עברו את תנאי הסף. ראשית יחולקו השעות בין בתי הספר הזכאים אשר בהם מתקיימת "מגמת ביולוגיה חדשה". השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה **שעה לכיתה** וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך יותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף של שעה לכיתה כפי האמור לעיל. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יוותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמת ביולוגיה ותיקה.

2. 35% מן השעות יחולקו לבתי הספר אשר בהם מתקיימת בכיתות י' ו/או י"ב 'מגמת ביולוגיה וותיקה' הלומדת את המיזם "ביוחקר ברשת". השעות יחולקו בין בתי הספר הזכאים בעדיפות הבאה:

בתי ספר בהם מתקיימת בכיתות י' "מגמת ביולוגיה וותיקה" הלומדת את היחידות המעשיות בתכנית של ביוחקר ברשת. בבתי ספר אילו חיבים לעמוד בתנאי הסף הבאים:

- בבית הספר קיימת מעבדת ביולוגיה מצוידת כנדרש (כמפורסם באתר הפיקוח על הביולוגיה).
  - בתי ספר בהם קיימת תשתית של תקשורת (כולל אינטרנט) ואנשי תמיכה בתחום המחשבים המאפשרים ביצוע בחינה בע"פ באמצעות video conference
  - בבתי הספר קיים לבורנט על פי התקן.
- מנגנון החלוקה: השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה **שעות לכיתה**, וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הנמוך ביותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף לפי שעה לכיתה לפי סדר העדיפות האמור לעיל.

3. 25% מן השעות יחולקו לבתי הספר אשר בהם מתקיימת בכיתות י' ו/או י"ב 'מגמת ביולוגיה וותיקה' ובהן גדל מספר לומדי הביולוגיה ב- 30% בין השנים תשע"ו ותשע"ח בהיקף של 5 יח"ל.

מנגנון החלוקה: השעות יחולקו לפי מספר התלמידים במגמה, כאשר השעות ינתנו לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה **שעה לכיתה**, וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל "מדד אחוז תלמידי המגמה" הגבוה ביותר. במידה ויוותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף לפי שעה לכיתה לפי סדר העדיפות האמור לעיל. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יוותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של מגמה ותיקה ביוחקר ברשת.

### **"מדד אחוז תלמידי המגמה"**

בית הספר יציג את אחוז התלמידים הלומדים ביולוגיה ברמת 5 יח"ל בכיתה י"א בתשע"ז. אחוז זה יחושב ביחס לכלל תלמידי שכבת י"א בתשע"ז.

### בקרה ועיצומים

1. אם יימצא כי בית הספר לא מקיים לימודי מגמה בביולוגיה לפי תכנית הלימודים המאושרת לבגרות, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות תגבור בביולוגיה של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.
2. בית הספר ידווח למפמ"ר ביולוגיה במהלך שנה"ל ולא יאוחר מיום 31/12/2017 על המתווה בפועל של התכנית, לרבות - תקציב שקיבל וכן על קיום בפועל של כל תנאי הסף: מספר התלמידים בכל כיתה הלומדת ביולוגיה, מספר שעות הוראת הביולוגיה בכל שכבת גיל כולל השעות התוספתיות, שם הלבונט והיקף משרתו, שם המורה והכשרתו, השתתפות המורה בהשתלמות. אי דיווח למפמ"ר תבטל את הקצאת השעות לבית הספר לשנת תשע"ח, יובהר כי לא ניתן יהיה לבקש חריגה או דחייה בדיווח. דיווח זה אינו בא במקום דו"חות ביצוע לתשע"ח או כל חובת דיווח אחרת למשרד החינוך.
3. אם יימצא כי מגמת ביולוגיה מונה פחות ממינימום מספר התלמידים הנדרש בתנאי הסף בסעיף 2, בלא הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, יקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה.
4. אם יימצא פער משמעותי בין מספר התלמידים שנכללו בטופס הבקשה לבין מספר התלמידים שלמדו ו/או נבחנו בפועל, בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית וועדת ההקצבות, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לאותה שנה.
5. אם יימצא כי מורי בית ספר המלמדים ביולוגיה בכיתות שבעבורן אושרה הקצבה, לא השתלמו כנדרש, תבוטל ההקצבה, ויקוזזו השעות שהוקצו לבית הספר לכל השנה.
6. אם יימצא בית ספר אשר לא עשה שימוש בשעות שניתנו לו על מנת ללמד ביולוגיה בכיתות שאושרו לו, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר לכל השנה, וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות תגבור בביולוגיה של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.
7. במידה ובית הספר לא יגיש דו"ח ביצוע לתשע"ח, כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית, עד ל-31/8/18 בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היח' המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד במקצוע ביולוגיה שהוקצו לבית הספר לכל השנה.